

ประกาศมหาวิทยาลัยศิลปากร

เรื่อง แนวปฏิบัติการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบเจเนอเรทีฟ (Generative Artificial Intelligence) หรือ Gen AI

พ.ศ. ๒๕๖๘

*****

เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการนำปัญญาประดิษฐ์แบบเจเนอเรทีฟ (Generative Artificial Intelligence หรือ Gen AI) มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา การวิจัย การปฏิบัติงานและการบริหารงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยยกระดับการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การทำผลงานทางวิชาการ การปฏิบัติงาน การบริหารงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้ทันต่อยุคสมัยที่เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด และเพื่อป้องกันการนำผลลัพธ์ที่สร้างขึ้นโดยปัญญาประดิษฐ์แบบเจเนอเรทีฟไปใช้งานอย่างไม่เหมาะสม และเพื่อให้มีมาตรการปกป้องคุ้มครองผู้ใช้งาน ได้แก่ คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ผู้เรียน ที่นำปัญญาประดิษฐ์แบบเจเนอเรทีฟมาใช้ในงาน โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญและคำนึงถึงหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไปและหรือในระดับนานาชาติ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยศิลปากรว่าด้วยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๕๙ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากรโดยมติคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศิลปากรในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๘ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยศิลปากร

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

“ส่วนงาน” หมายความว่า ส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน หลักสูตรในทุกระดับการศึกษา และให้หมายความรวมถึงสำนักงานอธิการบดี และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะด้วย

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย และลูกจ้างสายสนับสนุนวิชาการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย

“คณาจารย์” หมายความว่า ข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการซึ่งดำรงตำแหน่ง ครู อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์

“ผู้เรียน” หมายความว่า นักเรียนและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร และบุคคลที่ได้ขึ้นทะเบียนในระบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและระบบคลังหน่วยกิตของมหาวิทยาลัย

“Gen AI” หมายความว่า ปัญญาประดิษฐ์ที่พัฒนาโดยเทคนิคการคำนวณขั้นสูง เช่น การเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) หรือเทคนิคอื่น ๆ บนพื้นฐานของการเรียนรู้จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่มีลักษณะเลียนแบบสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น บทความ ภาพ เสียง หรือ ภาพเคลื่อนไหว

“Prompt” หมายความว่า คำสั่ง คำถาม ข้อความ หรือประโยคที่ใช้ในการสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับ Gen AI โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แนะหรือกำหนดรูปแบบการตอบสนองของ Gen AI เพื่อสร้างผลลัพธ์ตามความต้องการของผู้ใช้งาน

ข้อ ๓ ให้ส่วนงาน สถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิตแห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร และศูนย์บริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไปและพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ส่งเสริม สนับสนุนคณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้งาน Gen AI เพื่อช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การทำผลงานวิชาการ หรือการนำมาช่วยในการทำผลงานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือการนำมาช่วยในการปฏิบัติงานและการบริหารงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย โดยอาจพิจารณาตัวอย่างการใช้งาน Gen AI จากเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ แนวปฏิบัติการใช้งาน Gen AI

(๑) คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เรียน ควรทำการศึกษา ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถ ข้อจำกัด ข้อดี ข้อเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งาน Gen AI อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการตระหนักรู้ว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล Gen AI อาจเป็นข้อมูลเท็จ (Fabrication) หรือปลอมแปลง (Falsification) หากขาดความรอบคอบในการใช้ผลลัพธ์ดังกล่าว อาจนำไปสู่ปัญหาการลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) การคัดลอกผลงานตนเอง (Self-plagiarism) การนำเสนอข้อมูลที่ไม่เป็นความจริง ขัดต่อหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และหรือก่อให้เกิดความเสียหายหรือละเมิดต่อผู้อื่นได้

(๒) คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน และผู้เรียน สามารถใช้งาน Gen AI เป็นเครื่องมือสนับสนุนช่วยงานของตนได้ตามที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย หรือไม่ขัดต่อจริยธรรม จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ และต้องคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล ควบคู่ไปกับการรักษามาตรฐานการศึกษา คุณภาพทางวิชาการ และความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ อันเป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไปและหรือในระดับนานาชาติ และหรือไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือละเมิดต่อผู้อื่น

(๓) กรณีการใช้ Gen AI เพื่อสนับสนุนช่วยงานการจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ และผู้ปฏิบัติงาน ควรระบุเหตุผล กำหนดขอบเขต และหรือแนวทางการใช้งาน Gen AI ให้ชัดเจน ทั้งนี้ ก่อนที่จะนำ Gen AI มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรแจ้งให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้า แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนำ Gen AI มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะขอบเขตการใช้งานที่เหมาะสม ข้อควรปฏิบัติและการตระหนักรู้เมื่อนำ Gen AI มาใช้งาน

(๔) การนำผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลโดยใช้ Gen AI มาใช้ทั้งหมดหรือบางส่วน มาใช้งาน คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และผู้เรียน ควรระบุแหล่งที่มาของผลลัพธ์นั้นว่าได้มาจาก Gen AI ไต ตามหลักการเขียนอ้างอิงในการทำผลงานทางวิชาการ โดยอาจพิจารณาตัวอย่างการระบุแหล่งที่มาของผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งาน Gen AI จากเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

กรณีที่ใช้ Gen AI เพื่อช่วยปรับปรุงไวยากรณ์และโครงสร้างการเขียน อาจไม่ต้องระบุแหล่งที่มาของผลลัพธ์นั้นว่าได้มาจาก Gen AI ก็ได้

ข้อ ๕ คณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และผู้เรียน ต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่นำผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล Gen AI มาใช้ในลักษณะเป็นการคัดลอกผลงาน ซึ่งเห็นได้ชัดแจ้งว่าไม่มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ หรือไม่เป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไป และหรือในระดับนานาชาติ และหรือก่อให้เกิดความเสียหายหรือละเมิดต่อผู้อื่น

(๒) ต้องไม่ป้อนข้อมูลหรือนำเข้าข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัยให้ Gen AI ทำการประมวลผล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากมหาวิทยาลัย

(๓) ต้องไม่ป้อนข้อมูลหรือนำเข้าข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น หรือข้อมูลความลับของราชการ ให้ Gen AI ทำการประมวลผล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากมหาวิทยาลัยและหรือเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี

(๔) ต้องไม่ใช้ Gen AI สร้างผลลัพธ์หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อข้อกำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของมหาวิทยาลัย หรือขัดต่อหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และหรือก่อให้เกิดความเสียหายหรือละเมิดต่อผู้อื่น

ข้อ ๖ หากคณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และหรือผู้เรียน นำ Gen AI มาใช้อย่างไม่เหมาะสม หรือกระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามตามประกาศนี้ หรือนำผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล Gen AI มาใช้เป็นผลงานของตนทั้งหมดหรือบางส่วน ก่อความเสียหายหรือละเมิดแก่มหาวิทยาลัยหรือผู้อื่น ผู้นั้นอาจได้รับโทษทางวินัย ทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ หรือทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครองแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้อธิการบดีรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีมีปัญหาทางปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และให้ถือเป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่

กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์ ดร.ธนะเศรษฐ์ จ้าวหิรัญพัฒน์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกสารแนบท้ายประกาศมหาวิทยาลัยศิลปากร เรื่อง แนวปฏิบัติการใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบเจเนอเรทีฟ (Generative Artificial Intelligence) พ.ศ. ๒๕๖๘

ก. ตัวอย่างการใช้ Gen AI ผ่าน ChatGPT ๔๐ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ เพื่อนำเสนอความสามารถในการช่วยงานให้แก่ผู้ใช้งานในเรื่องต่าง ๆ เช่น

๑. การนำ Gen AI มาช่วยสร้างสรรค์เนื้อหา (Content) ใหม่ ๆ โดยให้ Gen AI ช่วยจัดทำคำแนะนำหรือหัวข้อที่น่าสนใจ พร้อมเรียบเรียงเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและภาษาที่เหมาะสม นอกจากนี้ Gen AI ยังช่วยออกแบบบทเรียนและสร้างเนื้อหาที่ตอบโจทย์ความต้องการเฉพาะบุคคลของผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทและเป้าหมายของแต่ละบุคคล ตัวอย่างการใช้งานที่สำคัญ ได้แก่ การช่วยผู้เรียนตั้งคำถามเชิงสร้างสรรค์ผ่าน Prompt เพื่อค้นหาคำตอบใหม่ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ หรือการวิเคราะห์ทางเลือกที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดเชิงวิพากษ์ อีกทั้งยังสามารถใช้ฟังก์ชัน Regenerate Response ในการปรับปรุงคำตอบให้มีความชัดเจนและลึกซึ้งมากขึ้น การนำ Gen AI มาประยุกต์ใช้เหล่านี้ช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณภาพสูง

๒. การนำ Gen AI มาช่วยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา ตัวอย่างเช่น

๒.๑ การตรวจสอบข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และภาษา

Gen AI สามารถตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์ คำศัพท์ และการสะกดคำ ช่วยให้งานเขียนมีความถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ

๒.๒ การวิเคราะห์ความสอดคล้องของเนื้อหา

Gen AI สามารถตรวจสอบว่าเนื้อหามีความสอดคล้องและลำดับความคิดที่สมเหตุสมผล รวมถึงวิเคราะห์ว่าส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหามีการเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสมหรือไม่

๒.๓ การตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหา

Gen AI สามารถช่วยระบุว่าสาระสำคัญใดที่ขาดหายไป เนื้อหา และแนะนำการเพิ่มเติมข้อมูลเพื่อให้ครอบคลุมหัวข้อที่ต้องการนำเสนอ

๒.๔ การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและโครงสร้าง

Gen AI สามารถช่วยประเมินว่าเนื้อหาถูกจัดวางในรูปแบบที่เหมาะสมหรือไม่ เช่น โครงสร้างย่อหน้า การแบ่งหัวข้อย่อย และการใช้หัวเรื่อง (Headings) เพื่อช่วยให้อ่านง่ายและเข้าใจได้ชัดเจน

๒.๕ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

Gen AI สามารถช่วยวิเคราะห์และตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อหา ว่าเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้หรือไม่ รวมถึงการเสนอแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมความน่าเชื่อถือ

๒.๖ การปรับแต่งเนื้อหาให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

Gen AI สามารถปรับภาษาและโทนของเนื้อหาให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การใช้ภาษาทางการสำหรับงานวิจัย หรือการใช้ภาษาที่เป็นมิตรและเข้าใจง่ายสำหรับการสื่อสารทั่วไป

๒.๗ การสร้างความกระชับและชัดเจน

Gen AI สามารถช่วยปรับเนื้อหาให้กระชับ โดยการตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนหรือไม่จำเป็นออก และแนะนำการใช้คำหรือประโยคที่สื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น

๒.๘ การตรวจสอบความถูกต้องตามมาตรฐานในงานที่ต้องการการปฏิบัติตามมาตรฐานเฉพาะ เช่น การเขียนรายงานทางวิทยาศาสตร์หรือบทความวิจัย

Gen AI สามารถช่วยตรวจสอบว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการเขียนหรือข้อกำหนดของเอกสารนั้น ๆ

๒.๙ การให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

Gen AI สามารถเสนอคำแนะนำในการปรับปรุงเนื้อหาเพิ่มเติม เช่น การใส่ตัวอย่าง การขยายความ หรือการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ เพื่อให้งานเขียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. การนำ Gen AI มาช่วยค้นคว้าแหล่งข้อมูลทางการศึกษาเป็นการประยุกต์ใช้ Gen AI เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการเรียนรู้และการวิจัยในยุคดิจิทัล โดยมีจุดเด่นและประโยชน์ในหลายด้าน ดังนี้

๓.๑ การสืบค้นข้อมูลอย่างรวดเร็วและแม่นยำ

Gen AI ช่วยค้นหาเนื้อหาจากแหล่งข้อมูลออนไลน์หรือฐานข้อมูลเฉพาะทางในเวลา ที่รวดเร็ว เช่น บทความวิจัย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารอ้างอิง ช่วยลดเวลาในการค้นคว้าและเพิ่ม โอกาสในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและน่าเชื่อถือ

๓.๒ การช่วยวิเคราะห์และสกัดข้อมูลสำคัญ

Gen AI สามารถสกัดสาระสำคัญของบทความหรือเอกสารขนาดใหญ่ เช่น การแยก ประเด็นหลักและรองในงานวิจัย หรือการระบุข้อค้นพบที่สำคัญ เพื่อให้ผู้ใช้งานที่เป็นคณาจารย์ ผู้ปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัย และผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องอ่านเนื้อหาทั้งหมด

๓.๓ การสนับสนุนการสร้างเนื้อหาประกอบการเรียนการสอน

Gen AI สามารถช่วยพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เช่น การสร้างบทเรียน ตัวอย่างประกอบการ สอน หรือตัวอย่างคำถามเพื่อการอภิปรายในชั้นเรียน โดยเน้นการปรับให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือ บริบทเฉพาะ

๓.๔ การแนะนำแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

Gen AI สามารถแนะนำแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำลังศึกษา เช่น บทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง หนังสืออ้างอิง หรือรายงานที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อช่วยขยายขอบเขตการเรียนรู้และ การวิจัย

๓.๕ การสำรวจและตีความข้อมูล

Gen AI สามารถให้ผลลัพธ์จากการสำรวจและตีความข้อมูลที่ซับซ้อน เช่น การวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงสถิติ การตีความแนวโน้มจากผลการศึกษา หรือการสรุปข้อค้นพบที่สำคัญในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

๓.๖ การสนับสนุนการสร้างเนื้อหา

Gen AI สามารถช่วยเขียนและเรียบเรียงเนื้อหาที่น่าสนใจและเหมาะสมต่อการนำเสนอ เช่น การสรุปบทความให้สั้นลง หรือการปรับภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้เรียนระดับมหาวิทยาลัยหรือบุคคลทั่วไป

๓.๗ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้ใช้

Gen AI สามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยฝึกทักษะการเรียนรู้ เช่น การแนะนำคำถามเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การเปรียบเทียบความคิดเห็น หรือการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อให้ผู้เรียนฝึกวิเคราะห์และแก้ปัญหาในบริบทต่าง ๆ

๓.๘ การช่วยพัฒนางานวิจัย

Gen AI สามารถช่วยสนับสนุนการพัฒนางานวิจัย เช่น การค้นหาข้อมูลพื้นฐาน การสรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือการตรวจสอบความครบถ้วนของเนื้อหาในบทความวิจัย รวมถึงการแนะนำคำสำคัญ (keywords) สำหรับใช้ในการค้นคว้าเพิ่มเติม

๓.๙ การลดข้อจำกัดด้านภาษา

Gen AI สามารถช่วยแปลข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างประเทศ และเรียบเรียงข้อความให้เหมาะสมกับภาษาไทยหรือภาษาอื่น ๆ ที่ผู้ใช้ต้องการ ทำให้การเข้าถึงองค์ความรู้จากหลากหลายประเทศเป็นไปได้ง่าย

๓.๑๐ การสร้างความเชื่อมโยงในเนื้อหาข้ามสาขาวิชา

Gen AI ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายสาขาวิชา เช่น การผสมผสานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และสังคมศาสตร์ เพื่อสร้างมุมมองที่กว้างขึ้นและแนวทางการแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์

๔. การนำ Gen AI มาช่วยสร้างสถานการณ์และการจำลอง เพื่อกำหนดทิศทาง แนวทางการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เช่น

๔.๑ การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการตัดสินใจ

Gen AI สามารถสร้างสถานการณ์จำลองที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง เช่น การจำลองปัญหาในธุรกิจ การจำลองสถานการณ์ความขัดแย้งในองค์กร หรือการทดสอบการตอบสนองในภาวะวิกฤติ ช่วยให้ผู้ใช้งานได้ฝึกทักษะการวิเคราะห์และการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

๔.๒ การสนับสนุนการวางแผนงานและกรอบความคิด

Gen AI สามารถช่วยวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำแผนโครงการ การกำหนดทรัพยากรที่จำเป็น และการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวคิดใหม่ ๆ หรือการปรับปรุงกรอบความคิดเดิม

๔.๓ การสร้างเนื้อหาสนับสนุนการทำงาน

Gen AI สามารถช่วยสร้างเนื้อหาประกอบการทำงาน เช่น การจัดทำเอกสารนำเสนอ การสร้างตัวอย่างรายงาน หรือการพัฒนาเนื้อหาประกอบการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของการทำงาน

๔.๔ การเป็นที่ปรึกษาเชิงสร้างสรรค์

Gen AI สามารถรับบทเป็นที่ปรึกษาในการตรวจสอบและเสนอแนะความคิดเห็นต่อแนวคิดหรือแผนงานของผู้ใช้งาน เช่น การช่วยทบทวนความคิด การตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ หรือการเสนอแนวทางแก้ไขที่สร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ใช้งานเกิดการคิดวิเคราะห์เชิงลึกและมองเห็นมุมมองใหม่ ๆ

๔.๕ การจำลองการเรียนรู้ในบริบทต่าง ๆ

Gen AI สามารถสร้างบทเรียนจำลองที่ช่วยฝึกทักษะเฉพาะด้าน เช่น การฝึกแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ การจัดการโครงการ หรือการเจรจาทางธุรกิจ โดยปรับให้เหมาะสมกับเป้าหมายและความต้องการของผู้เรียน

๔.๖ การสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาความคิด

Gen AI ช่วยสนับสนุนการสร้างแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการวิจัย เช่น การจำลองความเป็นไปได้ในสถานการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือการสร้างสมมติฐานที่สามารถทดสอบได้

๔.๗ การสร้างบทบาทสมมติสำหรับการพัฒนาองค์ความรู้

Gen AI สามารถสร้างบทบาทจำลองในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การสวมบทบาทเป็นผู้จัดการโครงการเพื่อทดสอบการบริหารจัดการ หรือการเป็นผู้ให้คำปรึกษาในกระบวนการระดมสมอง ช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมและการตัดสินใจร่วมกัน

๔.๘ การกระตุ้นการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

Gen AI สามารถตั้งคำถามเชิงลึกหรือโต้แย้งความคิดเห็นของผู้ใช้งานในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนหรือผู้ใช้งานพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างผลงานที่มีคุณภาพ

๔.๙ การจัดทำแบบจำลองสำหรับการเรียนรู้และการสอน

Gen AI สามารถช่วยสร้างแบบจำลองที่ซับซ้อน เช่น การจำลองระบบเศรษฐกิจในชั้นเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ หรือการจำลองวงจรไฟฟ้าสำหรับการเรียนรู้ทางวิศวกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองและเรียนรู้จากสถานการณ์เสมือนจริง

๔.๑๐ การสร้างแนวทางใหม่สำหรับการแก้ปัญหา

Gen AI ช่วยเสนอแนวทางการแก้ปัญหาที่หลากหลาย โดยอิงจากข้อมูลและแนวโน้มในอดีต ทำให้ผู้ใช้งานสามารถเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด หรือปรับเปลี่ยนเพื่อสร้างสรรค์แนวคิดที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

๕. การนำ Gen AI มาช่วยจำลองบทบาทต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น

๕.๑ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ช่วยในการแนะนำความคิด (Guide on the side) โดยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยที่ให้คำแนะนำเบื้องต้น เสนอแนวทางการวางโครงร่างงานหรือหัวข้อบทเรียน ซึ่งผลลัพธ์เหล่านี้จะนำไปสู่ความคิดต่อยอดและการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมจนนำไปสู่ความคิดของตนเองมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น หากผู้เรียนต้องการเขียนบทความเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม Gen AI อาจช่วยเสนอหัวข้อ เช่น “วิธีการลดการใช้พลาสติกในชีวิตประจำวัน” และแนะนำประเด็นที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น ผลกระทบของพลาสติกต่อระบบนิเวศ

๕.๒ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ช่วยส่วนตัว (Personal Assistant) หรือติวเตอร์ส่วนตัว (Personal tutor) ในการให้ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ คำปรึกษา หรือคำอธิบายในเนื้อหาเฉพาะเรื่อง เช่น วิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือภาษา รวมทั้งให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน เช่น ช่วยปรับปรุง การเขียนเรียงความ หรือการเตรียมตัวเพื่อการสอบ ตัวอย่างเช่น หากผู้เรียนกำลังฝึกฝนภาษาอังกฤษ Gen AI สามารถตรวจสอบไวยากรณ์ ประโยคที่ใช้ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงการเขียนให้เหมาะสม เช่น การเลือกคำศัพท์ที่ถูกต้อง

๕.๓ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) ในการทำงานเป็นทีม (Team Working) และการทำงานร่วมกัน (Collaboration) โดยกำหนดให้ Gen AI เป็นสมาชิกของทีมที่ทำหน้าที่ เช่น ค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ หรือช่วยออกความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การทำงาน การหารือ และการมอบหมาย งาน ช่วยทีมในการค้นคว้าและแก้ไขปัญหา ให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สร้างทางเลือก ใหม่ ที่จะนำไปสู่การสร้างมุมมองหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ตัวอย่างเช่น ในการดำเนินโครงการที่ ต้องระดมความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแอปพลิเคชันใหม่ Gen AI สามารถช่วยค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้ม ของตลาดแอปพลิเคชัน เสนอแนวทางการออกแบบฟีเจอร์ และช่วยจัดการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกในทีม เป็นต้น

๕.๔ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ช่วยหรือคู่ปรกษาแบบโซคราติก (Socratic opponent) สำหรับตั้งคำถามเชิงวิพากษ์และแสดงมุมมองที่แตกต่าง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการวิเคราะห์และการแก้ปัญหา อย่างลึกซึ้ง รวมไปถึงวิจารณ์ผลงานหรือแนวคิดที่นำเสนอ เพื่อประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงาน แนวความคิดใหม่ ๆ ทำให้เกิดการอภิปรายเพื่อให้เกิดเป็นผลงานที่มีคุณภาพ ตัวอย่างเช่น ในการพัฒนา โครงการวิจัย Gen AI อาจตั้งคำถามว่า “ถ้าหากสมมติฐานนี้ไม่เป็นความจริง ผลกระทบจะเป็นอย่างไร?” หรือ “มีแหล่งข้อมูลอื่นใดที่สามารถสนับสนุนข้อสรุปนี้ได้?”

๕.๕ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ช่วยในการสร้างแรงจูงใจ (Motivator) และกระตุ้นผู้ใช้งาน โดยเฉพาะผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น สำหรับการสอนวิชาประวัติศาสตร์ Gen AI อาจสร้างเกมถาม-ตอบที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ หรือออกแบบแบบทดสอบที่มี คำถามท้าทายความคิดเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นต้น

๕.๖ การใช้ Gen AI เพื่อให้เป็นผู้ช่วยในการออกแบบ (Co-designer) เพื่อสนับสนุนในการ สร้างสรรค์หรือออกแบบสิ่งใด ๆ รวมถึงการให้ Gen AI เป็นผู้ช่วยในการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ตัวอย่างเช่น

(๑) การให้คำแนะนำในการออกแบบหลักสูตร

Gen AI ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกแบบหรือปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ตอบโจทย์ เป้าหมายเฉพาะ เช่น การปรับเนื้อหาให้เข้าถึงง่ายยิ่งขึ้น หรือการสร้างเนื้อหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ

(๒) การวิเคราะห์และออกแบบนโยบายการศึกษา

Gen AI สามารถให้ข้อมูลเชิงลึก (insights) เพื่อสร้างข้อเสนอแนะด้านนโยบาย การศึกษา เช่น การวิเคราะห์แนวโน้มของผู้เรียนหรือการเสนอแนวทางการพัฒนานโยบายการศึกษาในอนาคต

(๓) การสนับสนุนการตัดสินใจด้วยข้อมูล

Gen AI สามารถช่วยสรุปข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสร้างรายงานที่นำไปสู่การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การพิจารณาข้อมูลผู้เรียนสำหรับการวางแผนพัฒนาหลักสูตรใหม่

(๔) การสร้างวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย

Gen AI ช่วยออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล เช่น การสร้างสื่อการสอนเชิงโต้ตอบ หรือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ที่น่าสนใจ

(๕) การออกแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Gen AI สามารถช่วยสร้างเนื้อหาที่เชื่อมโยงข้ามสาขาวิชา เช่น การบูรณาการข้ามศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศิลปะ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการและมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

(๖) การพัฒนาแอปพลิเคชันการศึกษา

Gen AI ช่วยออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชันที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเฉพาะรายบุคคล เช่น แอปพลิเคชันที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ หรือแอปพลิเคชันสำหรับประเมินผลการเรียนรู้ รวมไปถึงการช่วยตรวจสอบและประเมินผลกระบวนการออกแบบและพัฒนาแอปพลิเคชัน เช่น การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้งาน และเสนอแนะวิธีปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น

(๗) การสนับสนุนนโยบายการศึกษาแบบองค์รวม

Gen AI สามารถช่วยสร้างแนวทางพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในหลายมิติ เช่น การพัฒนาครูผู้สอน การสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ หรือการจัดการเรียนการสอนทางไกลที่มีคุณภาพ

(๘) การออกแบบอินเทอร์เฟซหรือประสบการณ์ผู้ใช้ (UI/UX)

Gen AI สามารถช่วยออกแบบอินเทอร์เฟซหรือประสบการณ์ผู้ใช้ในแอปพลิเคชันการเรียนรู้ โดยแนะนำการจัดวางองค์ประกอบที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เมนู ปุ่ม และเนื้อหา เพื่อให้ใช้งานง่ายและเหมาะสมต่อโจทย์กลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ Gen AI ยังช่วยประเมินความสะดวกจากการใช้งานโดยใช้ข้อมูลที่ผู้ใช้งานให้ไว้ และปรับปรุงให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ให้ดียิ่งขึ้น

ข. ตัวอย่างการระบุแหล่งที่มาของผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งาน ChatGPT ๔๐

Describe the key differences between ChatGPT, Claude, and Gemini in 1-2 paragraphs

๑) GPT-4๐ Poe

ChatGPT, developed by OpenAI, is a versatile conversational AI known for its ability to assist with a wide range of tasks, from answering questions to generating creative content. It is widely used in applications like customer support and personal assistants, leveraging a diverse dataset to enhance language understanding and generation.

Claude, created by Anthropic, focuses on ethical AI interactions, prioritizing safety and alignment to minimize harmful outputs. It emphasizes responsible AI use through transparent decision-making. Meanwhile, Gemini, from Google DeepMind, integrates language models with AI capabilities beyond text, such as visual understanding. It aims for multi-modal functionality, leveraging Google's extensive data resources for comprehensive AI solutions.

୧. In-text citation - Paraphrased:

ChatGPT, Claude, and Gemini represent distinct approaches in AI development. While ChatGPT offers versatile task assistance, Claude prioritizes ethical interactions, and Gemini focuses on integrating multiple AI capabilities beyond text (“Describe the key differences”).

୨. In-text citation - Direct quote:

When asked to describe the key differences between ChatGPT, Claude, and Gemini, AI provided a concise comparison: “ChatGPT, developed by OpenAI, is a versatile conversational AI known for its ability to assist with a wide range of tasks, from answering questions to generating creative content.” In contrast, “Claude, created by Anthropic, focuses on ethical AI interactions, prioritizing safety and alignment to minimize harmful outputs.” The response also noted that “Gemini, from Google DeepMind, integrates language models with AI capabilities beyond text, such as visual understanding” (“Describe the key differences”).

“ChatGPT, developed by OpenAI, focuses on generating human-like text based on extensive internet-trained data, while Claude, developed by Anthropic, emphasizes safety and alignment through constitutional AI principles, aiming to reduce harmful outputs by adhering to a set of predefined ethical guidelines.” (OpenAI, ୨୦୨୫)

Reference

“Describe the differences between ChatGPT, Claude and Gemini in ୧-୨ paragraphs” prompt. GPT-୫, OpenAI, ୧୫ Aug. ୨୦୨୫, <https://poe.com/s/FmlTbRmKk0NQdqMp୩VKz>